

## Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/049488  
Documentnummer: 218911  
Datum: Dinsdag 15 december 2020  
Onderwerp: Memo Baatbelasting  
Bijlage(n): *n.v.t.*

Geachte Raad,

### Inleiding

Bij de begroting 2021-2024 is onderstaande (technische) vraag gesteld door de VVD:

We hebben in de commissie van 27 mei 2020 aan de wethouder Financiën (Schokker) gevraagd wat de voor- en nadelen zijn van baatbelastingen en of het niet interessant is om wellicht opnieuw in te voeren voor zaken die niet het algemeen belang dienen maar investeringen waar bepaalde burgers wel voor willen betalen. De gebruiker betaald. Wat is de status van deze memo?

In deze raadsinformatiebrief geeft het college antwoord op deze vraag.

### Wat is baatbelasting

In de gemeentewet staat het volgende beschreven over baatbelasting.

Onder de naam baatbelasting kan in Nederland door de gemeente een belasting worden geheven van de eigenaar, bezitter of beperkt gerechtigde van een onroerende zaak, indien een in een bepaald gedeelte van de gemeente gelegen onroerende zaak, is gebaat door voorzieningen die tot stand worden of zijn gebracht door of met medewerking van het gemeentebestuur. In dat geval worden de aan de voorzieningen verbonden lasten geheel of gedeeltelijk omgeslagen over de eigenaren, bezitters en beperkt gerechtigden van de onroerende zaak (artikel 222 Gemeentewet).

Voor het antwoord op vragen als wie geldt als de belastingplichtige, wat het voorwerp is van de belasting, wat het belastbare feit is, wat de heffingsmaatstaf is en het tarief, dient de belastingverordening van de betreffende gemeente te worden geraadpleegd (artikel 217 Gemeentewet).

### Waarom beoordeelt het college baatbelasting niet als geschikt financieringsinstrument?

Deze beoordeling is gebaseerd op een afweging van de (mogelijke) opbrengsten tegenover de (verwachte) kosten.

Van belang is dat de heffing van baatbelasting een beperkt bereik heeft. Daartoe behoren geen bovenwijkse voorzieningen<sup>1</sup> en ook geen klein en groot onderhoud. Vervangende voorzieningen behoren uitsluitend tot het bereik als deze een verbetering zijn, wat een wezenlijke verandering veronderstelt. Uit deze definitie komt naar voren dat deze voor meerdere uitleg vatbaar is. Dit leidt er vervolgens toe dat de baatbelasting een gewillig onderwerp is om over te procederen:

*"Deze baatbelasting is voor gemeenten een ingewikkelde en niet altijd productieve figuur". Zo de auteur van een noot in de Gemeentestem bij een uitspraak van nog het geschil definitief beslechtende uitspraak van de Hoge Raad van 4 mei 2007 over baatbelasting voor de herinrichting van het centrumgebied van Breda. Er werd toen al bijna zeven jaren bij de belastingrechter geprocedeerd. Tot de herinrichting was in 1994 besloten. De noot eindigt met de suggestie dat bij het denkproces over een volgende herinrichting ook de effectiviteit van het instrument baatbelasting te betrekken.*

De twijfel over de effectiviteit van het instrument baatbelasting wordt breed gedeeld in het land. Van 63 gemeenten gezamenlijk staan 259 baatbelastingverordeningen als geldend in de decentrale regelingenbank. Slechts 10 van deze verordeningen zijn in het afgelopen decennium vastgesteld. Dit jaar (2020) geen enkele. Met 20 geldende baatbelastingverordeningen heeft de gemeente Wassenaar op dit moment het grootste aandeel, hierbij is reeds rekening gehouden met de vier ingetrokken belastingverordeningen. De 20 geldende verordeningen (zie bijlage) kennen elk een eigen looptijd. De langstlopende loopt nog door tot 1 januari 2040. Als baatbelastingen niets meer opleveren, dan wordt aan de raad voorgesteld om de bijbehorende verordening in te trekken.

Op dit moment is de opbrengst voor Wassenaar voor deze 20 geldende baatbelastingverordeningen ongeveer € 10.000 per jaar. Het is lastiger om exact de kosten aan te wijzen, naast de perceptiekosten, die hiertegenover kunnen worden gezet, maar gedacht moet worden aan in ieder geval juridische en financiële kennis. De huidige verwachting is dat de kosten-baten analyse negatief kan uitvallen, zeker als baatbelasting leidt tot een juridisch geschil.

Met vriendelijke groet,  
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Opatja,  
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,  
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

---

<sup>1</sup> Bovenwijkse voorzieningen zijn infrastructurele werken die moeten worden aangelegd vanwege de effecten die projecten kunnen hebben op hun (wijdere) omgeving. Denk daarbij aan voorzieningen als wegen en paden, parkeerplaatsen, rioleringsystemen, groenstructuren en watersystemen.

**Bijlage. Geldende verordeningen Baatbelasting Wassenaar 2020**

<b>Naam Baatbelasting</b>	<b>Volgens planning intrekken per 1 januari van onderstaand jaar</b>
Maaldrift II	2025
Schulpwei (Katwijkseweg)	2025
Katwijkseweg en Ruigelaan	2030
Papeweg	2032
Rijksstraatweg (Parallelweg en Zuidwijk)	2033
Verlengde Wittelaan	2034
Buitenplaats De Hartenkamp	2035
Landgoed De Horsten	2035
Park Oosterbeek	2035
Landgoed Duindigt	2036
Raaphorstlaan Fase I	2036
Van Ommerenlaan	2037
Rust en Vreugdlaan	2037
Zijdeweg	2037
Buurtweg	2040
Het Kerkehout	2040
Laan van Pluymestein	2040
Oud Clingendaal	2040
Raaphorstlaan Fase II	2040
Rijksstraatweg	2040